

La Fundació Mar reclama mesures urgents per frenar el deteriorament i la contaminació del litoral a Catalunya i Balears

L'últim informe de l'entitat en el marc del projecte SILMAR, amb una vintena de punts de control, denuncia la degradació de la costa a causa de la construcció d'infraestructures i l'excés d'usuaris.

Proposa mesures com millorar la protecció de les àrees marines costaneres, engegar iniciatives d'educació i sensibilització social i promoure els valors del patrimoni natural de l'entorn marí.

Alerta de l'excés d'usuaris en àrees sensibles a les Balears i de la situació de punts com el Delta de Llobregat i Cala Aiguafreda, a Begur, els dos únics que suspenen en la nota emesa per l'estudi.

Barcelona, 27 de juny de 2011.- L'últim informe que ha fet públic la Fundació Mar en el marc del projecte SILMAR, una xarxa de seguiment de l'estat del litoral marí formada per una vintena d'estacions de control a Catalunya i tres a Balears, denuncia la degradació de determinats punts de la costa i reclama urgentment la necessitat d'engegar mesures correctores. Davant la creixent degradació del medi marí, l'informe proposa "invertir en la conservació des d'una visió supramunicipal i regional, recuperar els espais marins degradats a escala local, incrementar el nivell de protecció de les àrees marines litorals més fràgils i sensibilitzar la societat dels valors del patrimoni natural". El document atribueix el deteriorament a factors com la pèrdua d'espais naturals de qualitat, la pesca i la navegació d'esbarjo irresponsables i la contaminació, i també a la introducció d'espècies invasores i la construcció d'infraestructures litorals. L'informe constata una situació més favorable al litoral de Girona respecte al de Tarragona i Barcelona, on la degradació es més dràstica.

L'estudi indica que les causes de la degradació "depenen sobretot de l'ús humà que es fa del litoral", com explica Evelyn Segura, coordinadora de SILMAR. A Girona, "el fondeig massiu de les barques en zones ecològicament sensibles així com la instal·lació de camps de boies mal gestionats generen efectes col·laterals com ara la sobrefreqüentació humana, la pesca massiva i la contaminació, motius principals del deteriorament dels ecosistemes marins". A Barcelona, la demarcació que més població concentra, els factors més perjudicials són "les infraestructures construïdes al litoral que han desfigurat el paisatge, la contaminació derivada del funcionament d'una gran ciutat costanera, però també casos més específics com la pesca professional de la petxina a Mataró o la invasió d'algues forànies en punts de la costa sud de Barcelona", comenta Segura. A Tarragona, i en concret a la Costa Daurada, el medi marí es veu perjudicat, segons les conclusions, per la construcció de vivendes dels anys 60 i 70 que va desfigurar el perfil litoral i la creació d'infraestructures que tenen encara avui dia un funcionament deficitari en la canalització de les aigües residuals i del clavegueram. També "per la contaminació dels residus procedents de la indústria petroquímica o de les aigües per refrigerar de les nuclears, però també de la navegació en general i que aporten estrès a aquesta costa". Els pocs espais naturals atractius de la demarcació tarragonina són molt buscats i es malmeten a causa de la sobrefreqüentació d'usuaris.

D'entre les notes que atorga l'estudi partint d'una ponderació dels bioindicadors analitzats, és especialment greu el cas de les estacions de control del Delta del Llobregat i de Cala Aiguafreda, a

Begur, les úniques que suspenen “per la contaminació històrica que prové de les aigües del riu” en el primer cas i per “la gran quantitat de residus nàutics i blocs de formigó amb cadenes que erosionen i desertitzen els fons” en el segon. Pel que fa a les Balears, les tres estacions de control (dues a Eivissa i una a Formentera) aproven, però l’informe adverteix de l’elevat risc de dos factors importants sobre els ecosistemes marins: la presència massiva de l’alga invasora *Caulerpa racemosa* a l’estació del Parc Natural d’Es Vedrà i que determinarà un canvi del paisatge submarí d’aquest lloc -amb el risc d’expansió d’aquesta espècie a altres indrets de la costa balear-; i l’excés d’usuaris en àrees ecològicament sensibles i l’ancoratge irresponsable d’embarcacions d’esbarjo sobre fons de posidònia.

El projecte SILMAR

El projecte SILMAR, que significa “Red de Seguimiento Ibérico del Litoral Marino”, es va crear a mitjan de 2009 impulsat per la Fundació Mar amb la col·laboració de la Fundación Biodiversidad amb l’objectiu de “diagnosticar de manera permanent l’estat ambiental i ecològic de litoral català i balear i proposar-ne mesures de conservació a curt i llarg termini”. En el seu segon any de funcionament ha aconseguit gairebé triplicar el nombre d’estacions de control, que ara és de 16 a Catalunya i 3 a les Balears, i obtenir uns anàlisis representatius i amplis de l’evolució del medi marí. Els informes de cada punt es realitzen gràcies a l’aportació del mig centenar de voluntaris que es dediquen a fer les tasques de control i a aportar-ne les dades en una temporada que va des del març fins a novembre, període en el qual es poden realitzar millor les immersions. El projecte SILMAR també té la col·laboració d’alguns ajuntaments amb els quals s’han signat convenis. A més, compta amb el suport de les empreses Life Grup i Mares.

Tal com expressa el director de la Fundació Mar, el biòleg Miquel Ventura, “a mig i llarg termini el projecte SILMAR té la voluntat d’estendre’s per tot el litoral espanyol amb la instauració de 80 estacions de control que funcionin en xarxa de manera permanent i sota la visió estratègica de promoure la conservació local”. “El projecte es fonamenta en la implicació activa de la comunitat de la zona, una premissa imprescindible que ja plantejava la UNESCO als anys 80 i que la Unió Europea està impulsant per fomentar la gestió integrada de la costa”, explica.

Per a més informació i consultar els informes SILMAR de cada estació de control:

<http://www.silmar.org>

Per a més informació:

MONMAR COMUNICACIÓ, gabinet de premsa del projecte SILMAR de la Fundació Mar

c/Canigó, 2 Entresòl 1^a 08500 Vic

Tel.: 93 886 22 48 / mòbil: 685 506 531

Helena Ges / hges@monmar.net

Eudald Aymerich Jou / info@monmar.net